Dodatek bezpłatny

> *Bez pomocy całego Narodu, bez oparcia o wielkie i mocne Państwo Polskie, nie staną nasi Polacy, żyjący poza granicami kraju, w szeregu tych grup ludzkich, które tworzą postęp.*

NA TROPIE

HARCERSTWA POLSKIEGO ZA GRANICĄ

Dnia 25 kwietnia 1938 r.

Dobra zbiórka — to moje marzenie

Znacie druhowie te zbiórki drużyny? Baczność! — Czuwaj!... Rozkaz, raport, śpiew, sprawy bieżące, śpiew, okrzyk, śpiew... śpiew... Baczność! — Następna zbiórka za dwa tygodnie! Czuwaj! — Rozejść się!...

Za dwa tygodnie... Baczność! — a dalej jak wyżej — wkółko Macieju.

Uśmiechasz się i myślisz — u nas tak jest — morowo to nie jest ale... zawsze coś jest. Zbiórkę się zrobiło, byli chłopcy, było trochę bałaganu, trochę krzyku... robimy jak się patrzy, pracę harcerską.

Ale czy to jest praca harcerska?

Czy jesteś zadowolony z takich zbiórek?

Czy chłopcy przeżywali mocno i po harcersku czas na zbiórce?

Czy z utęsknieniem oczekują następnej takiej zbiórki?

A może już są tak dopasowani do tych zbiórek, że naprzód wykrzykują, że po śpiewie będzie... okrzyk i znów... śpiew. Jeżeli tak pracujesz, to robisz bardzo wiele — bo właściwie... nic.

Zgroza!... Co masz w takim razie robić? Od czego zacząć? — jak ująć zbiórkę, by interesowała, by była żywa? — Dobrze — zaczynaj myśleć!

Dobra zbiórka — to wpierw przemyślenie, a dopiero po tym przeprowadzenie — pamiętaj o tym — wpierw przemyślenie, a potym przeprowadzenie — a nie naodwrót.

No tak, ale co masz przemyśleć?

Oczywiście — tylko... treść zbiórki i jej przeprowadzenie. Tak niewiele, ale jednak jakże to trudne. Boć przecież chodzi o takie zorganizowanie zbiórek, aby one były naprawdę interesujące i pożyteczne — który z drużynowych o tym nie marzył.

A więc przekujmy marzenia w czyn.

Ustalamy zasady.

Treść zbiórki musi być uprzednio przemyślana — *a więc program.*

Potrzebne przybory do gier i ćwiczeń przygotowane i możliwe do użycia — *a więc przybory.*

Jeżeli pracujesz zastępami — na odprawie zastępowi opanowali gry i ćwiczenia i potrafią je przeprowadzić — *a więc pomocnicy.*

Jeżeli na zbiórce konkursy i sprawdzenia — to musisz mieć przygotowany sposób przeprowadzenia i kartkę pokratkowaną na wyniki — natychmiast po wykonaniu ogłaszaj je — *a więc wyniki.*

Zbiórka musi być żywa, ciągła, bez luk, bez zastanawiania się — co teraz będziemy robili — *a więc metoda pracy.*

A po zbiórce... jeszcze przemyślenie jej — czy się udała *i znów... inicjatywa,* czem zaskoczę chłopców na następnej zbiórce. Musisz coś nowego znaleźć, musisz zaimponować nowym pomysłem, posłuchać nowych ludzi do współpracy (nauczyciel, hufcowy, weteran z wojny, nowoprzybyły z Polski).

Wtedy zbiórki będą ciekawe, wtedy chłopcy będą przychodzili na nie, wtedy harcerstwo będzie żyło i promieniowało — a ty będziesz zadowolony, że twe marzenia się spełniają.

Jeżeli potrafisz — to pchaj się na afisz — i pracuj, boś dzielny drużynowy. A jeżeli nie — pracuj nad sobą, a dojdziesz do wprawy.

Masz jeszcze kilka wskazań,—zastosuj się do nich, a będziesz miał powodzenie.

— Rozpoczynaj zbiórkę w oznaczonym terminie — maruderzy niech żałują, że się spóźnili.

— Zaznacz rozkazem, że zaczyna się zbiórka w czasie oznaczonym. W razie potrzeby ustaw drużynę w odpowiednim szyku (zastępami, w dwuszeregu, kole, półkolu, gwieździe).

— Sprawdź obecność — niekoniecznie zawsze raportem zastępowych — choć i to przynosi korzyści.

— Unikaj przedłużania musztry — każ czytać rozkaz wtedy, gdy zawiera istotnie ważne punkty — nadanie funkcji, stopni, sprawności, pochwały — unikaj nagan.

— Kończ możliwie szybko tą część formalną, a przechodź do właściwej treści zbiórki — do ćwiczeń, gier, konkursów — przeplataj je śpiewem odpowiednio dobranym, związanym z ćwiczeniem czy grą — wznoś okrzyki, gdy wyrażają radość lub pochwałę dla zwycięzcy.

— Jeżeli wprowadzasz do zbiórki gawędę, to mów interesująco, przykładami i... krótko, dłużej tylko wtedy, jeżeli chłopcy są zainteresowani, proszą o rozszerzenie tematu, sami coś dorzucają.

— Wprowadź do programu zbiórek zbiorowy czyn (gazetka ścienna, dobry uczynek, wymiana książek, czy czasopism, ozdobienie świetlicy).

— Nie przedłużaj zbiórki — zakończ ją, kiedy jeszcze chłopcy są nieznudzeni.

— Jeżeli mają więcej czasu — wdaj się z nimi w rozmowy, wybadaj zainteresowania, troski, znajdź dobrą radę — bądę wdzięczni — a sam zyskasz materiał myślowy do następnych dobrych zbiórek.

Jeżeli to wszystko przemyślisz i zastosujesz — to powodzenie murowane.

Na początek *przykłady.*

Zastosuj, albo przemyśl, zmień i zastosuj.

I. ZBIÓRKA DRUŻYNY W ŚWIETLICY.

1. Barwne przedstawienie życia polskiego emigranta-pioniera. (Arciszewski, Beniowski, Domeyko, Dybowski, Rogoziński, Strzelecki).

2. Dyskusja: Czy Polsce należą się kolonie?

3. Czem my możemy przyczynić się do realizowania tego hasła?

4. Wywieszenie gazetki o morzu i porcie w Gdyni — przygotowanej przez jeden zastęp w tajemnicy przed innymi.

5. Zajęcia w zastępach.

I. zast. Odczytanie szyfru — tekst o morzu.

II. zast. Kim pamięciowy — widoki z Gdyni.

III. zast. Zapoznaje się z wzorami polskich flag morskich.

Zmiana zajęć w zastępach — może być konkurs.

6. Wspólne wyuczenie nowej pieśni morskiej. („Morowa marynarska wiara", „Marynarz tęskni", „Wolności słońce").

7. Odczytanie z „Na Tropie" wyjątków z życia harcerzy-żeglarzy. (Podróże „Zawiszy Czarnego").

8. Śpiew: „Wolności słońce". — Zakończenie.

II. ZBIÓRKA ŚWIETLICOWO - BOISKOWA.

1. Raport — odczytanie rozkazu.

2. Konkurs między zastępami 15 min. Ciekawe zagadnienia z Polski współczesnej. (Współcześni wielcy Polacy, miasta w Polsce, rozsypanka wiadomości o armii polskiej, sąsiedzi Polski, zagadnienia emigracyjne).

3. Centralny Okręg Przemysłowy w Polsce — gawęda lub odczytanie artykułu — hasło — rozszerzamy wiadomości o Polsce.

4. Śpiew: Wszystko co nasze...

5. Konkursy gier ruchowych na boisku. (Wyścigi, przeciąganie, zastosowanie piłki).

6. Zawody między zastępami w siatkówkę lub walkę narodów. — Zakończenie.

III. RADA CAŁEJ DRUŻYNY — KOMINEK HARCERSKI.

Urządzamy przy rozpoczęciu lub zakończeniu pewnego okresu pracy. W świetlicy lub przy ognisku.

1. Śpiewy.

2. Wprowadzenie — cel rady — kominka, — przeprowadza drużynowy.

3. Rozważanie — tematy: Polak na obczyźnie, życie harcerza, zadania harcerstwa, nasze bolączki — wspólne omówienie zagadnień w swobodnej rozmowie pod kierownictwem... np. opiekuna, instruktora, hufcowego, nauczyciela, prezesa, centralnej organizacji emigracyjnej.

4. „Rachunek sumienia".

Sprawozdania z okresu pracy — drużynowy, zastępowi, funkcyjni, chłopcy. Najważniejszy moment, każdy zabiera głos i oświadcza co skorzystał i co zdobył w minionym okresie.

5. Zamknięcie „rachunku sumienia" — przeprowadza drużynowy.

6. Śpiew.

7. Gawęda nastrojowa wyzwalająca uczucia woli, chęci nowych czynów — hufcowy, instruktor.

8. Zbiorowe postawienie, lub powtórzenie przyrzeczenia harcerskiego.

9. Pieśń drużyny. — Zakończenie.

IV. ZBIÓRKA OKOLICZOŚCIOWA:
Rocznica śmierci Marszałka.

1. Pieśni legionowe.

2. Gawęda: Dziecięce czasy Marszałka. (Marszałek w legionach, co zawdzięczamy Marszałkowi — opowiedzieć lub przeczytać).

3. Postanowienie zbiorowe czynu.

4. Pieśni legionowe w inscenizacji (przygotować uprzednio z poszczególnymi zastępami.

5. Odczytanie: Rozkaz Marszałka do Harcerzy z 1921 r. — Zakończenie.

Jak opracować sprawność zuchową?

I. WYBÓR SPRAWNOŚCI:

Przystępując do opracowania sprawności (cyklu) zuchowej, musi wódz zdać sobie przedtem sprawę, *dla jakich zuchów* przygotowuje ją, gdyż np. z młodszymi zuchami będziemy bawili się w leśnego ducha, a ze starszymi, t. j. będącymi drugi lub trzeci rok w gromadzie — w leśnika.

Trzeba również wziąć pod uwagę *porę roku*, gdyż trudno w marynarza bawić się późną jesienią. Sprawność winna zawsze być dostosowaną do pory roku, a więc w marynarzy bawimy się w lecie a np. w akrobatów możemy bawić się tak na wiosnę jak i w jesieni.

Wreszcie trzeba pomyśleć o *środowisku*. Gromady zuchowe z miast będą chętnie bawiły się w Indian, a gromady wiejskie zabawią się mile w kolejarzy.

1. Opracowując sprawność, należy mieć przy sobie:

1) „Książkę Wodza Zuchów" — A. Kamińskiego, zł. 5.

2) „Piosnki zuchowe" — B. Kwiatkowskiego, zł. 1.

3) Sprawności zuchowe.

II. TEMATY ZBIÓREK.

Po wyborze odpowiedniej sprawności opracowujemy tematy zbiórek, gdyż musimy wiedzieć *w co* na każdej zbiórce będziemy się bawili.

Opracowujemy z góry 8 — 10 tematów, bo jeśli chcemy program całej sprawności zrealizować, to musimy tyle zbiórek przeprowadzić,Dla przykładu podajemy program sprawności indianina, opracowany przez kurs zuchowy Polaków z Ameryki. Sprawność ta nadaje się specjalnie dobrze dla zuchów miejskich spędzających czas na kolonii letniej.

Indianin (tematy poszczególnych kolejnych zbiórek).

1. Przybycie Kolumba do Ameryki (Powitanie przez Indian).

2. Budowa osady (wigwamy) — życie w pueblo.

3) Przygotowanie młodych Indian do życia w puszczy.

4. Sporządzanie broni.

5. Tropy indyjskie (Tropienie „wrogów", zwierząt, podpatrywanie życia puszczy).

6. Polowanie na bizony.

7. Wojna dwóch szczepów.

8. Zawarcie pokoju (wypalenie fajki pokoju).

III. GAWĘDY.

Dobrze jest opowiedzieć na każdej zbiórce jakąś gawędę „indyjską". Najlepiej, jeśli bohaterem opowiadania będzie *mały chłopiec w wieku 8 — 10 lat*, gdyż wtedy słuchające zuchy lepiej rozumieją i wczuwają się w opowiadanie. Gawęda nie powinna stanowczo trwać dłużej, jak 5 — 10 minut.

Uwaga! Temat gawędy *nie* musi ani nie powinien pokrywać się z tematem zbiórki, bo wtedy istnieje niebezpieczeństwo, że zbiórki zamienią się w teatr zuchowy i będą stałą inscenizacją treści opowiadanych gawęd. Temat zbiórki i gawęda mogą być bardzo zbliżone nawet, należy jednak unikać pokrywania się tych dwóch rzeczy.

TEMATY GAWĘD.

1. Indianie witają Kolumba w Ameryce.
2. Życie w osadzie indyjskiej.
3. Stary wódz „Sokole Oko“ opowiada młodym o dawnych zwyczajach indyjskich.
4. „Rączy Ryś“ poluje na jelenie.
5. Peri (imię indyjskie) szuka zaginionego ojca.
6. Walka „Rączego Rysia“ z rozszalałym bizoniem.
7. Ostatni Mohikanin.
8. Zakopanie toporu wojennego.

IV. MAJSTERKOWANIE.

Należy zgóry obmyśleć, co będą zuchy majsterkowały w czasie zbiórek. Później *odpowiednio do tematu zbiórki* — dobieramy przedmiot do majsterkowania. Poniżej podajemy spis majsterkowania indyjskiego, ułożony według kolejności ważności.

1. Strój indyjski.
2. Osada (pueblo lub wigwam).
3. Broń indyjska (*do wyboru:* łuk, nóż, lub tomahawk).
4. Totem indyjski.
5. Naczynia.

Uwaga: Zuchy winny majsterkować to, co im najbardziej odpowiada. Ich wybór winien decydować. Ponadto, nie należy nawet przypuszczać, żeby zuchy wykonały w czasie zbiórek wszystkie przedmioty zaznaczone pod p. 1 — 5. Zrobią tylko tyle, ile będą miały na to czasu wolnego i *ochoty*. Im żywiej poprowadzicie zbiórki tego cyklu, tym więcej — *nawet* poza zbiórkami — będą zuchy majsterkowały.

V. PIOSENKI I TAŃCE.

Zbiór tańców i piosenek zuchowych znajdziemy w Książce Wodza Zuchów i w specjalnych śpiewniku p. t. „Piosnki zuchowe B. Kwiatkowskiego. Tam należy najpierw poszukać potrzebnych do sprawności piosenek. Następnie należy samemu spróbować ułożyć jakąś piosenkę czy taniec, chociażby najbardziej prosty.

Dla sprawności Indianina podajemy poniżej kilka tańców:

1) Taniec wojenny (z malowaniem).
2) Taniec zwycięstwa (wokół ogniska).
3) Tańce okolicznościowe (prośba o deszcz, pogodę i t. p.).

VI. ĆWICZENIA ORIENTACYJNE.

Ze względu na to, że w szkole zwraca się z różnych przyczyn małą uwagę na kształcenie zmysłów, staramy się uprawiać ćwiczenia zmysłów ze zdwojoną uwagą. Zwłaszcza my — ludzie miasta — nie umiemy dostrzegać tego, co się wokół nas dzieje, podczas, gdy ludzie żyjący na wsi dużo lepiej „czują“, co się dzieje w przyrodzie. W czasie zbiórek zuchowych należy *zawsze* przeprowadzać ćwiczenia orientacyjne czyli t. zw. ćwiczenia kształcenia zmysłów.

Celem oszczędzenia czasu i ułatwienia pracy w przygotowywaniu poszczególnych zbiórek, wypisujemy z Książki Wodza Zuchów (wyd. I lub II) *wszystkie* te ćwiczenia orientacyjne, które *nadają się do sprawności Indianina.*

Później — przygotowując jakąś zbiórkę,—wypisujemy z tego ogólnego zbioru 3 — 4 najbardziej odpowiednie ćwiczenia, zwracając przy tym uwagę, by każde ćwiczenie było — o ile możności — z innej *grupy zmysłów*, a więc: jedno dla wzroku, słuchu, orientacji ogólnej i t. p.

W planie ogólnym należy wypisać z Ks. W. Ż. wszystkie ćwiczenia kolejno w/g grup, zapisując strony, numer i nazwę ćwiczenia.

Przykłady podane częściowo poniżej wyjaśnią to: Ćwiczenie orientacyjne: Ks. W. Z. Wyd. II.

Wzrokowe:

str. 95/5 Sygnalizacja Indian (Tateluków)
„ 96/7 Ocena długości
„ 98/15 Czarodziejski plaszcz
„ 99/17 Zwierzęta na drzewie (zamiast trójkątów)
„ 100/22 Opis osoby.

Słuchowe:

str. 102/2 Poznawanie po głosie
„ 103/8 Słuch wartownika (nocnego stróża)
„ 105/16 Szeptane rozkazy
„ 105/18 Bez skrzypnięcia
„ 106/19 Ucieczka z pułapki
„ 107/21 Jeniec Indian
„ 108/22 Pies ślepego
„ 108/25 Wici.

W podobny zupełnie sposób wypisujemy odpowiednie dla danej sprawności ćwiczenia: *węchowe, dotykowe, ćwiczenia orientacji ogólnej.* W ten sposób będziemy mieli dla każdej sprawności około 30 ćwiczeń, które dobieramy do właściwej zbiórki.

VII. TURNIEJE.

Te ćwiczenia są może najbardziej ważne. To są właśnie te „awantury“ zuchowe, które pozwalają chłopcom wyżyć się należycie całkowicie na zbiórce. Nie chodzi o to, by chłopiec specjalnie dobrze skakał, czy też biegał, ale chodzi również bardzo o to, by w tych zabawach wykształcił w sobie uczciwość w walce, umiejętność, życzliwość dla przeciwnika w zabawie, słowem: aby był małym rycerzem dzielnym duchowo i fizycznie. *Rozwój charakteru* i tężyzny fizycznej jest przecież celem zajęć z zuchami.

Dobór ćwiczeń.

Postępowanie jest takie same, jak przy opracowywaniu ćwiczeń orientacyjnych. Zaczynamy od *biegów* (str. 143), później wypisujemy ćwiczenia z grupy skoków (str. 148), rzutów (str. 154), a specjalnie uważnie dobieramy ćwiczenia zręczności i opanowania (str. 161).

Następnie później grupa ćwiczeń *z przyrządami* i wielkie gry (str. 193).

Wypisywanie zabaw z łukiem, szczudlami czy kołem zajęłoby zbyt wiele miejsca, lecz przy opracowaniu sprawności dla użytku swej gromady, należy to szczegółowo wykonać.

VIII. ĆWICZENIA I GRY W LESIE.

Wykrywania (str. 213), podchodzenie (str. 216), tropienie (str. 221), przekradanie się (str. 223) dadzą wiele wspaniałych tematów do zbiórek.

Z ŻYCIA HARCERSTWA POLSKIEGO Z POZA GRANIC KRAJU

BELGIA.

Dnia 20 lutego drużyna zastępowych „Słońce“ hufca Liege w liczbie 28 druhen wzięła udział w święcie myśli braterskiej skautek „Neutre“, wraz ze skautkami angielskimi, zamieszkałymi w Belgii.

Druhny były w mundurach harcerskich, niektóre w strojach krakowskich. Polskie śpiewy i tańce zdobyły uznanie wśród skautek belgijskich, które zaproponowały później przyłączenie się do nich harcerek polskich w tej samej formie, jak skautki angielskie, co miałoby charakter węzła przyjaźni harcerek polskich w Belgii i skautek belgijskich.

HARCERZE Z BELGII JADĄ W LIPCU DO POLSKI.

W marcu odbyła się w Liege odprawa hufcowych i zebranie Komendy Głównej. Między innymi zaprojektowano kursową akcję letnią, t. j. kursy dla wodzów zuchowych oraz kurs dla zastępowych i kolonię zuchową.

Specjalnie należy podkreślić projekt **letniej wycieczki harcerskiej do Polski**, którą poprowadzi dh. kom. Z. Trzaska.

CZECHOSŁOWACJA.

Również harcerze polscy z C. S. R. wybierają się do Krakowa, Wieliczki i Lwowa.

DANIA.

Harcerstwo polskie w Danii organizuje w lecie wielką akcję obozową. Odbędą się trzy oddzielne obozy na wyspie Zelandii, Jutlandii i na Loland Falster. Przewiduje się, że w każdym obozie weźmie udział 25 — 30 osób. Zważywszy to, że Polonia duńska jest czysta, projektowane obozy świadczą o sile tamtejszego harcerstwa.

FRANCJA.

CIEKAWE PRÓBY HARCEREK.

Harcerki polskie we Francji zrozumiały, że w pracy harcerskiej wśród emigracji należy specjalną uwagę zwrócić na **wychowanie praktyczne** i zamierzenia Komendy Głównej idą w kierunku szkolenia **instruktorek specjalności**. Jest to— poza Buczem — pierwsza próba. Sądzić należy, że zrealizuje się ona w przyszłości.

DAR PREZESKI TOWARZYSTWA „AMIS DE LA POLOGNE“.

Pani Rose Bailly, prezeska T-wa „Amis de la Pologne“ ofiarowała dla Z. H. P. we Francji piękny pałacyk nad rzeką Saoną w środkowej Francji. Pałac posiada obszerny ogród oraz place, na których ćwiczyć będzie młodzież harcerska.

HOLANDIA.

KS. HOFFMAN REPREZENTUJE HARCERSTWO POLSKIE W HOLANDII.

W związku z urodzinami księżniczki Beatricze odbyła się w Głównej Kwaterze Holenderskich Skautów w Hadze uroczystość, na którą zaproszono oficjalnie ks. Hoffmana — kom. Z. H. P. w Holandii. Władze skautowe holenderskie powitały ks. Hoffmana bardzo serdecznie.

WIECZÓR HARCERSKI W HEERLEN.

W niedzielę 27.III. b. r. zorganizowali harcerze przedstawienie p. t. „Pasterka w krainie wilków“. W efekcie zebrano 200 zł. dochodu i pozyskano zadowolenie kolonii polskiej.

KANADA.

OZNAKA HARCERSTWA POLSKIEGO W KANADZIE.

Dzięki zgodzie miejscowych organizacyj skautowych Harcerstwo Polskie uzyskało zezwolenie noszenia krawatów biało-czerwonych na mundurach harcerskich.

PRACA HARCERSKA W MONTREALU.

Dh. St. Zieliński przeprowadził Kurs dla zastępowych i zorganizował dwie nowe drużyny harcerskie. Trudności w dalszej — szerszej akcji rozwojowej harcerstwa widzi dh. Zieliński w braku grona instruktorskiego i dlatego powoli szkoli tę starszyznę.

Wierzymy, że mu się to uda.

MANDŻUKUO — CHARBIN.

Na dalekim Wschodzie jest w Charbinie hufiec harcerski, liczący około 60 osób. Praca — mimo trudności — rozwija się pomyślnie.

RUMUNIA.

W Czerniowcach powstała nowa drużyna im. Żwirki i Wigury rekrutująca swych członków z pośród uczniów polskiej szkoły powszechnej.

Serdecznie życzymy druhom dobrego rozwoju i pomyślności w pracy.

HARCERSKI WARSZTAT STOLARSKI

W dniu 28.II. b.r. uruchomiono w Czerniowcach harcerski warsztat stolarski, który ma dostarczyć specjalnie sprzętu sportowego, a szczególnie kajaków. Warsztat ten prowadzi drużyna rzemieślnicza im. Kilińskiego. W najbliższym czasie zorganizowany zostanie przy warsztacie **amatorski kurs stolarski — sprawnościowy.**

ŁOTWA.

Dnia 26 lutego b. r. hufiec harcerek w Rydze urządził miłą zabawę taneczną; w imprezie wzięła udział gromada zuchów, która odtańczyła taniec zuchowy i krakowiaka.

Uczestnicy zabawy wynieśli z niej bardzo sympatyczne wrażenie.

DWUDZIESTOLECIE DRUŻYNY HARCERSKIEJ W DYNEBURGU.

W dniu 1 maja b. r. 34 drużyna w Dyneburgu obchodzi jubileusz 20-lecia swego istnienia. Jest to pierwsza drużyna polska na Łotwie, zorganizowana już w tym czasie, kiedy Polacy walczyli jeszcze o niepodległość swego kraju.

Drużyny te zorganizowali uchodźcy — harcerze z dawnych drużyn na terenie Rosji. Przez drużynę przeszło w ciągu 20-lecia około 1200 chłopców. Obecnie drużyna liczy w swym gronie około 90 członków, w tym 9 ze stopniami instruktorskimi.

IX. WŁASNE POMYSŁY.

Może to być taniec własnego pomysłu, lub też jakaś zabawa, czy też coś z majsterkowania. Chodzi o to, by każdy wódz dorzucił coś nowego do materiału zajęć.

ZAKOŃCZENIE.

Sądzimy, że podane wyżej wskazówki ułatwią Wodzom opracowanie innych sprawności. W razie jakichś nieprzewidzianych trudności, prosimy zwrócić się do redakcji pisma, a w miarę możności pomożemy.

Harcerze płoccy nadają audycje radiowe

Z inicjatywy i staraniem 89 Mazowieckiej Drużyny Harcerzy harcerska radiostacja naukowo-doświadczalna nadaje w każdy czwartek na pasie amatorskim 40 mtr. w godzinach 15.00 — 15.30 specjalne audycje przeznaczone dla Polaków z zagranicy.

Na program audycyj składa się odegranie bardzo melodyjnego hejnału płockiego, muzyki ludowej, oraz omawianiu aktualnych spraw bieżących w pierwszym rzędzie harcerskich.

Jedna z ostatnich audycyj była poświęcona w całości Polakom w Brazylii, inna znów zagadnieniu kolonialnemu itd.

Zachęcamy jak najusilniej wszystkich harcerzy polskich za granicą do słuchania płockich audycyj. W swoich listach do nas piszcie o swoich uwagach dotyczących programów, siły i czystości odbioru co zostanie zakomunikowane przez nas kierownictwu radiostacji harcerskiej w Płocku.

Na zakończenie zawiadamiamy, że znakiem płockiej radiostacji jest S P 1 I J. A więc we wszystkie czwartki od godziny 15 do 15.30 wszyscy harcerze do głośników radiowych.

Druk. „LECH“, Warszawa, Koszykowa 33. Tel. 8.90-66.